

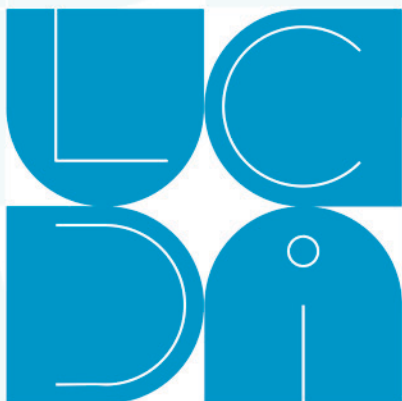

MINISTERUL EDUCAȚIEI

Universitatea
de Arhitectură și Urbanism
„Ion Mincu” - București

A

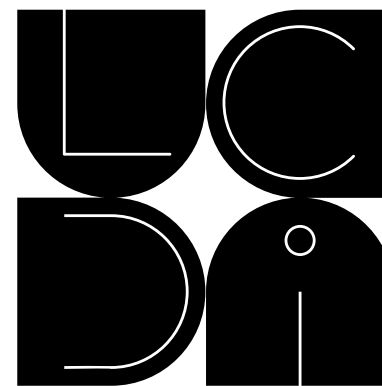

Laborator de
cercetare
doctorală
interdisciplinară

ORAȘELE DUNĂRII CA LABORATOR DE CERCETARE

EDITURA UNIVERSITĂȚII BUCUREȘTI

Laborator de
cercetare
doctorală
interdisciplinară

ORAȘELE DUNĂRII CA LABORATOR DE CERCETARE

Angelica Stan, Andra Panait
Editura Universitară „Ion Mincu”, București, 2022

Laborator de Cercetare Doctorală Interdisciplinară (LCDI)
ORAȘELE DUNĂRII CA LABORATOR DE CERCETARE

Livrabil în cadrul proiectului „Dezvoltarea capacității instituționale a UAUIM pentru cercetare în arhitectură și urbanism prin crearea unei culturi a diseminării rezultatelor”, Acronim CULTADISER
Beneficiar Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu”
Proiect finanțat prin Consiliul Național pentru Finanțarea Învățământului Superior - FDI 2022- 0450
Domeniul Strategic de Finanțare D6 – „Dezvoltarea capacității instituționale pentru cercetare în universități”
OBIECTIV 1: Laborator de Cercetare Doctorală Interdisciplinară (LCDI)

Director proiect: Conf.dr.arh. Angelica Stan
Implementare: conf.dr.arh. Andra Panait

Publicație digitală: <http://lcdi.uauim.ro/pub2022>

ISBN 978-606-638-279-3

Design: Andra Panait

© Editura Universitară „Ion Mincu”, 2022
<https://editura.uauim.ro/>

Disclaimer
Aceasta nu este o publicație științifică, fiind realizată exclusiv în scop promoțional. Imaginile provin din proiectele asociate precum și din tezele autorilor citați.

O prezentare sintetică a unor proiecte de cercetare ale UAUIM din perioada 2013- 2022, cu rolul de a informa și stimula comunitatea școlilor doctorale cu privire la accesarea de granturi și proiecte de cercetare

Italy

Slovenia

Hungary

Croatia

Romania

Serbia

Bulgaria

CUPRINS

ARGUMENT: Dunarea ca laborator de cercetare	9
I. Orașele Dunării: cercetarea patrimoniului și a valorilor lor ascunse	13
I.1. B- LAB. "LABORATOR BRĂILA - Abordări alternative ale periferiilor urbane în cadrul unui oraș cu creșterea stagnată (B-LAB)"	17
I.2. DANUrB. "Danube Urban Brand: A regional network building through tourism and education to strengthen the Danube cultural identity and solidarity"	23
I.3. DANUBIAN_SMCs. Creative Danube: innovative teaching for inclusive development in small and medium-sized danubian cities	29
I.4. DANUrB+. Danube Urban Brand: Building Regional and Local Resilience through the Valorization of Danube's Cultural Heritage	35
I.5. "Living Danube Limes" - Valorising cultural heritage and fostering sustainable tourism by LIVING the common heritage on the DANUBE LIMES as basis for a Cultural Route	41
II. Cercetarea doctorală a Dunării în UAUIM. Teze de doctorat cu subiecte legate de Dunare, susținute în perioada 2012-2022 în UAUIM	47
III. 20 de propuneri de cercetare doctorală legată de Dunăre	59

ARGUMENT: Dunarea ca laborator de cercetare

În 2013, în cadrul Departamentului de Proiectare Urbană și Peisagistică, un foarte restrâns colectiv de cadre didactice s-a "aventurat" să aplice pentru finanțarea unui proiect de cercetare prin fondurile norvegiene (SEE), primind acel imbold de la un tânăr arhitect de origine română, asistent la Școala de Arhitectură din Bergen, Norvegia. Legătura dintre noi și el a fost reprezentată de un...oraș, de orașul Brăila. Cristian Ștefănescu, originar din Brăila, emigrat cu familia în Canada în anii 90, școlit în arhitectură și tutor în acel moment al grupei de masteranzi în arhitectură și urbanism de la Bergen School of Architecture, având că tema orașele în declin, caută să afle ce se mai întâmplă cu orașul lui natal, din punctul de vedere al dezvoltării urbane planificate și neplanificate. Așa ajunge la departamentul nostru, la mine, care în acel moment lucram la actualizarea Planului Urbanistic General al Brăilei. Discuțiile preliminare cu el, cu arh. Cătălina Ioniță și urb. Mihai Alexandru, cei mai apropiați colegi din cadrul departamentului, ne-au condus la ideea unui proiect independent

care să "vadă" orașul altfel decât o putea face o documentație de urbanism, să cerceteze în teren și interdisciplinar o problemă importantă astăzi pentru orașele europene: anume declinul, contracția fizică a teritoriului urban, dar mai ales pierderile de calitate a spațiilor și a vieții urbane și concomitent, rămânerea în urma potențialului lor de dezvoltare, care devine pe zi ce trece mai puțin vizibil, format din urme care se șterg în viteza "modernizării" (din păcate și aceasta realizată cu mijloace precare și inautentice).

Deși mai existaseră experiențe de cercetare în UAUIM, multe însă în consorții naționale sau internaționale, câștigarea independentă a unui grant SEE, scriind singuri proiectul, de la zero, fără o pregătire prealabilă specială, fără consultanți în domeniu și animați doar de ideile care se născuseră în discuțiile și vizitele împreună în periferiile Brăilei, era, cel puțin pentru colectivul facultății de urbanism de atunci, o premieră. Entuziasmul aceluia proiect a fost susținut prin contactele stabilite, prin împărtășirea experiențelor cu studenții și profesorii din Norvegia, prin implicarea unui număr semnificativ de studenți dedicați activităților și a unor experți din alte sfere decât cea a urbanismului și arhitecturii (sociologie, antropologie, literatură, artă).

BLAB a fost însă un proiect foarte greu, pentru că pe parcursul lui, chiar pe la jumătate, s-a întâmplat nenorocirea din Colectiv, răpindu-i pe cei doi colegi ai mei - Cătălina Ioniță și Mihai Alexandru cu care îl pornisem. Momentul de cumpăna a fost dur: pe de o parte, pentru că se rupseseră brutal resorturile de baza ale proiectului înmagazinate în cunoașterea și dedicarea pe care le aveau cei doi colegi și pe de altă parte, pentru că logica și birocrăția programului nu ținea cont de această dramatică ruptură. A fost un punct când decizia mergea înspre a ne opri, a închide proiectul, a renunța de a-l duce la bun sfârșit. Din fericire, am găsit în jur colegi și studenți care au înțeles situația și au ajutat, au depus efort și energie în toate activitățile care au urmat, am strâns cu toții din dinți și am dus la bun sfârșit un proiect care, deși probabil imperfect, a realizat în mod cert un lucru: a creionat un drum pentru cei mai tineri și mai entuziaști dintre urbaniști, a arătat că se poate face cercetare în acest domeniu obținând finanțare externă, că lucrurile nu sunt atât de înțepenite cum le știam.

Proiectul DANUrB care a urmat la un an de la încheierea laboratorului Brăila i-a datorat acestuia începutul, existând o conjunctură în care o echipă de la Budapesta care pregătea

aplicația prin programul INTERREG-Danube a aflat de noi, de B-LAB și a vrut să ne ia în echipă ca purtători ai unei bune practici. Îmi place să cred că nu s-ar fi putut întâmpla altfel, că dacă nu era Brăila, nu era nici Giurgiu, nici Călărași, nici întreaga familie pe care am format-o de atunci cu consorțiul DANUrB, proiecte care s-au succedat până în prezent, mizând pe aceeași idee de bază care ne-a animat de la bun început: faptul că declinul trebuie cercetat în amănunt și pornind de la firul ierbii, faptul că periferiile Dunării și condiția de scădere demografică nu sunt un stigmat imposibil de îndepărtat al acestor orașe, că există un bun potențial de redobândire a identității cu condiția că el să fie făcut vizibil, iar oamenii locului să recapete încredere.

Ceea ce ne-a arătat până acum acest amplu laborator al "proiectelor Dunării" a fost faptul că:

- este încă nevoie de cercetare în aceste comunități urbane și mai ales de cercetare interdisciplinară, dat fiind că, în multe din cazuri, problemele sunt grave și foarte grave, fiind o combinație între maladii de declin (resimțite la nivel spațial, cultural, socio-economic) și maladii "genetice" (resimțite mai ales în zona administrației).
- este mare nevoie de un segment al educației

universitare dar și preuniversitare, orientat către problematica Dunării și a orașelor ei, a regiunilor ei periferice urban-rurale, a raportului transfrontalier și a gurilor Dunării.

- Dunărea este în sine un laborator mulți/inter/cros/disciplinar care merită entuziasmul tinerilor doctoranzi și care li se oferă acestora spre studiu. Programul INTERREG Dunărea este deopotrivă orientat către cercetare și

către acțiune, având axe tematice stimulative și compatibile cu dezideratele școlilor doctorale din UAUM. Programele noastre de doctorat vizează nu doar pregătirea pentru obținerea unui titlu de doctor, ci formarea unor competențe de cercetare a realităților fenomenului urban în toate înfățișările lui, de comunicare și diseminare a cunoașterii profesionale nu doar în rândul celorlalți profesioniști, ci și în rândul maselor.

I. Orașele Dunării: cercetarea patrimoniului și a valorilor lor ascunse

Bazinul Dunării este în mod cert un spațiu cultural a cărui diversitate nu poate fi contestată. Cea mai mare parte a acestei diversități se datorează modului de viață urban, ar acesta este tributar, pe de o parte, spațiilor fizice urbane configurate de-a lungul timpului pe matrici care au originea în zona de contact cu Dunărea, și pe de alta parte, oamenilor și comportamentelor lor, modului de administrare și de conduită a vieții sociale. Astăzi, spațiul Dunării se prezintă ca un mozaic fascinant de comunități distincte locuind spații cu caracteristici spațiale de asemenea puternic diferite, urmare a unei evoluții istorice manifeste prin multiple dinamici demografice, schimbări economice, decizii politice locale, regionale sau globale, transformări sociale și culturale.

Totuși, privind mai atent, observăm că bazinul urban al Dunării nu este nici pe departe unul echilibrat, ba dimpotrivă. Atât sub aspectul distribuției orașelor în secțiunea longitudinală a fluviului, a densității lor ca număr de locuitori, a configurării ariilor de gravitație generate de marii poli (nemaivorbind de distribuția veniturilor per capita sau alți indicatori economici), cât și sub aspectul relațiilor transfrontaliere (căci Dunărea este și o graniță, pe lângă rolul istoric de centru- generator al dezvoltării), fenomenul urban al Dunării nu poate fi captat într-o singură definiție, ci necesită cercetare amănunțită, pe multiple paliere și mai mult, necesită privirea inter și transdisciplinară, pentru a corela date de factură spațială, cu cele economice, demografice, sociale etc.

Mai cu seamă asupra acestor diferențe uriașe dintre orașele care susțin "pânza" urbanității Dunării este necesară o cercetare dedicată: între poliile urbane majori ai marilor metropole, orașele mici și mijlocii¹ formează un plan difuz al unei urbanități poate mai puțin scilpitoare și adesea invizibilă pentru marile discursuri politice, care se confruntă cu probleme structurale, multe din ele de ordin economic și demografic (shrinking), antrenând procese negative și în plan socio- cultural și al resurselor și valorilor

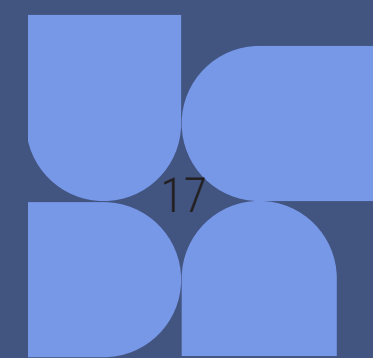
¹ după o terminologie utilizată și demonstrată în literatură și într-unul din proiectele UAUIM prin ERASMUS+ – "CREATIVE DANUBE: INNOVATIVE TEACHING FOR INCLUSIVE DEVELOPMENT IN SMALL AND MEDIUM-SIZED DANUBIAN CITIES" (2019-2022)

edificate pe care aceste orașe le dețin. Și dacă în discursurile tot mai aprinse legate de sustenabilitatea vieții viitoare urbane și nu numai- este în mod evident necesar a lua în calcul toate resursele și mai ales a le privi că parte din sisteme dinamice, intercorelate și care își caută necesarul echilibru, a "uită" de aceste orașe înseamnă a ignora resurse, capacități de schimbare benefică, potențial de dezvoltare și de sustenabilitate la nivel regional, cel puțin.

Cel mai adesea, aceste orașe mici și mijlocii sunt putătoarele unor caractere urbane puternice, dar beneficiază mai puțin de o poziție spațial-culturală bine conturată, și au mai puține posibilități culturale și economice decât orașele mari din apropiere. Posibilitățile limitate de dezvoltare ale zonelor urbane cu poziții periferice în raport cu centrele de-a lungul Dunării fac că sustenabilitatea regiunii să fie o provocare destul de mare pentru cercetători și planificatori. În orașele mai mici, elementele de patrimoniu cultural pot contribui la dezvoltarea socio-economică doar dacă sunt bine înțelese și abil gestionate. Valoarea culturii și a patrimoniului local este rareori înțeleasă fără un context mai mare și fără o bună accesibilitate pentru a intra în circuite turistice și pentru care este nevoie de noi narațiuni pentru a le îmbunătăți atractivitatea.

Programele de finanțare de tip INTERREG Dunărea (și altele în care acest subiect poate fi inserat) fac loc acestor noi posibile narative, extrem de necesare ca "substrat" științific necesar promovării și dezvoltării lor sustenabile, în speranța unei mai bune echilibrări a "situației urbane" în bazinul Dunării.

I.1. B- LAB. “LABORATOR BRĂILA - Abordări alternative ale periferiilor urbane în cadrul unui oraș cu creșterea stagnată (B-LAB)”¹

<https://www.uauim.ro/cercetare/b-lab/>

Beneficiar: Granturi SEE – Programul de Promovarea diversității în cultură și artă în cadrul patrimoniului cultural European, MINISTERUL CULTURII

Anul: 2013- 2016

Șef de proiect: Angelica Stan (UAUIM)

Partener: Cristian Ștefănescu, (Bergen School of Architecture)

Echipa de proiect:

Cătălina Ioniță, Mihai Alexandru, Ana Opriș, Andreea Nicoleta Bunea , Andreea Acasandre , Irina Pața

Studentii / UAUIM :

Bădescu Cristian, Barabaș Agota, Brastaviceanu Marilena Virginia, Bunea Alexandru, Dobrescu Vanda, Drăghia Miruna, Dumitrache Cătălin, Mărăsoiu Doriana, Negru Ana-Maria, Rus Elena, Sălăvastru Stefan, Simion Andreea, Stoian Georgiana, Tănase Florin Valentin, Toma Andreea, Tornea Alexandra, Tudor Alexandra, Zaharia Cristina, Zloteanu Maria.

¹ Proiect finanțat din Granturi SEE – Programul de Promovarea diversității în cultură și artă în cadrul patrimoniului cultural European, prin contractul de finanțare nr. PA17R013-LP41

Descriere pe scurt

Proiectul a abordat interdisciplinar o problemă importantă astăzi pentru orașele europene și se bazează pe înțelegerea contextului local și pe creativitatea locuitorilor ca având potențial de îmbunătățire a vieții în oraș. Brăila este unul din orașele care, în ciuda unor procese ce indică un declin economic și demografic, este posesorul unui capital difuz de urbanitate, meritând a fi descoperit și pus de valoare. În procesul de creștere urbană, stagnat la ora actuală pentru multe orașe din România și din Europa, se pune problema completării actului de planificare top-down cu o abordare bottom-up, incluzivă și cu deschidere culturală. Proiectul comun al celor două instituții de învățământ -UNIVERSITATEA DE ARHITECTURĂ ȘI URBANISM ION MINCU din București și BERGEN School of Architecture (Norvegia) abordează orașul Brăila ca un laborator urban în care, explorând și testând noi tactici, micro-strategii, acțiuni de catalizare, intervenții punctuale, descoperim valoarea cultural-urbanistică a acelor "mărci" de potențial local, camuflate adesea în banalitate și ignoranță, care nu fac obiectul planificării, dar care pot deveni parametri de dezvoltare locală.

Activitățile proiectului au fost:

- (1) cercetare de teren;
- (2) 1 atelier de vară condus de BAS. Acțiunea "Garajul";
- (3) 3 ateliere de toamnă-primăvară conduse de UAUIM, cu acțiuni de reactivare comunitară ("Fabrica de bere", "Albina Link", "Eu vreau aici");
- (4) masă rotundă internațională și expoziție la MNAC;
- (5) publicația proiectului.

Atelierele au fost adresate studenților UAUIM de la urbanism, peisagistică și arhitectură și studenților masteranzi în arhitectura-urbanism de la BAS, au implicat participarea de profesori din ambele școli și a unor experți recunoscuți în domeniu, din țara și din străinătate.

Rezultate

Eveniment urban: Brăila ACT&REACT

Revitalizarea stației de tramvai Albina din Brăila

Expoziție: Locul acesta este chiar bun. Brăila - 10 abordări arhitecturale

Seminar: Good Places in Shrinking Cities

Rezultate

ACTIUNI ORGANIZATE DE STUDENȚII AI UAUIM SI BAS

Vol.1.
This place is pretty good. Spatial engagement with Brăila's latency

Vol.2.
Urban Markers. Explorations, Tactics and Actions into Brăila, Romania.

urban art, the pursuit of identity, 'a la carte' urban, Ana Orlis

film as art
Investigation Lost (a la carte) urb. dr. Irina Pașe

Expoziție la Bergen School of Architecture

Expoziție și masă rotundă, MNAC, 2016

Reactivarea urbană - Acțiunea "Carajul" coord. dr. Irina Pașe

Expoziție UAUIM (Ro) - BAS (No), 2015

Titlul proiectului: LABORATOR BRĂILA: Abordări alternative ale periferiilor urbane în cadrul unui oraș cu creșterea stagnată

Anul: 2013-2016

Beneficiar:
Granturi SEE – Programul de Promovare diversității în cultură și artă în cadrul patrimoniului cultural European
MINISTERUL CULTURII

Șef de proiect: Angelica Stan (UAUIM)

Partener: Cristian Ștefănescu (Bergen School of Architecture)

Colectiv de elaborare:
Cătălina Ionțiu
Mihai Alexandru
Ana Orlis
Andreea Nicoleta Bucea
Andreea Alexandru
Irina Pașe

Colaboratori:
Elke Krause (Ge)
Ilina Păun Constantiniana
Ludwin Sandu Milea
Mihai Alexandru
Mihai Dăscălescu
Alina-Ruxandra Mihaela
Guillaume Eckly (No)
Andreea Spărcăcio (R.)

Studenți

UAUIM	BAS
Bădescu Cristian	Antoni Huhin
Barăscu Agneta	Asthe Iliușan Bogdan
Brașoveanu Mariana	Camille Villentia
Virgălie	Frederik Vil
Bucsa Alexandru	Goetz Lukasz
Colăreanu Vanda	Siri Sorana
Crăciun Miruna	Jessica Chang
Comanescu Catalina	Hart Ineke Isabergan
Mădăru Doriana	Marin Stjepa
Agre Ana-Maria	Patricia Mihai Teodora
Buc Ștefan	Rares Andrei Nicolae
Ștefănescu Ștefan	Sebastian Urșanș
Simon Andreia	Tina Johanna Teres
Stănescu Georgiana	Wei Hong Wang
Teodorescu Florin Valentin	Winnie Sanna Wouterland
Toma Andreia	
Turcu Alexandra	
Tudor Alina	
Zăbota Cristina	
Zăbota Maria	

B-LAB

Urban Furniture and Installations Design

Installation as a link details

Activități ale proiectului au fost:

- (1) cercetare de teren;
- (2) 1 atelier de lucru condus de BAS. Acțiunea "Carajul";
- (3) 2 ateliere de lucru primăvară conduse de UAUIM, cu acțiuni de reacțiune comunitară ("Fabrică de bere", "Albina Link", "Eu vreau aici");
- (4) masă rotundă internațională și expoziție la MNAC;
- (5) publicația proiectului.

Atelierele au fost adresate studenților UAUIM de la urbanism, peisagistică și arhitectură și studenților masteranzi BAS și au implicat participarea de profesori din ambele țări și a unor experți renumiți în domeniu, din țara și din străinătate.

Colaboratori:
Elke Krause (Ge)
Ilina Păun Constantiniana
Ludwin Sandu Milea
Mihai Alexandru
Mihai Dăscălescu
Alina-Ruxandra Mihaela
Guillaume Eckly (No)
Andreea Spărcăcio (R.)

Proiectul abordează interdisciplinar o problemă importantă astăzi pentru orașele europene și se bazează pe înțelegerea contextului local și pe creativitatea locuitorilor ca având potențial de îmbunătățire a vieții în oraș.

Brăila este unul din orașele care, în ciuda unor succese ce înfățișează un declin economic și demografic, este posesorul unui capital difuz de urbanitate, meritând a fi descoperit și pus de valoare. În procesul de creștere urbană, stagnată la ora actuală pentru multe orașe din România și din Europa, se pune problema completării actului de planificare top-down cu o abordare bottom-up, incluzivă și cu deschidere culturală.

Proiectul comun al celor două instituții de învățământ - UNIVERSITATEA DE ARHITECTURĂ ȘI URBANISM ION MINCU din București și BERGEN School of Architecture (Norvegia) abordează orașul Brăila ca un laborator urban în care, explorând și testând noi tactici, micro-strategii, acțiuni de catalizare, intervenții punctuale, descoperim valoarea cultural-urbanistică a acestor "măști" de potențial local, comunitate adăosă în banalitate și ignoranță, care nu fac obiectul planificării, dar care pot deveni parametri de dezvoltare locală.

I.2. DANUrB. "Danube Urban Brand: A regional network building through tourism and education to strengthen the Danube cultural identity and solidarity"

<https://www.interreg-danube.eu/approved-projects/danurb>

Beneficiar: INTERREG Danube Transnational Programme. Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice- Direcția Generală Cooperare Teritorială Europeană

Perioada: 2017-2019

Șef de proiect (UAUIM): Angelica Stan

Lider de consorțiu: Balint Kadar (BME)

Echipa de proiect (UAUIM): Mihaela Hărmănescu, Sorin Manea, Maria Enache, Mihaela Negulescu, Ana Oprîș, Gabriel Pascariu, Cerasella Craciun, Cristina I. Enache, Claudiu Runceanu, Andreea Simion, Andreea Acasandre, Laura Tucan, Maria Boștenaru, Adrian Cioangher.

Colaboratori: Cătălina Vărzaru, Florin Rădulescu, Ana Tatu, Adrian Constantin Ionita, Veronica Tănase

Studenții (UAUM)

(licenta) Ciobanu Silvia, Clapan Valentin, Costan Anca, Dobre Lucia, Dobre Adiela, Gavrilescu Ilinca, Papina Codruț, Ștefan Alina, Suciu Constantin, Zanfîr Ioana

(master MPT – anul2) Bucur Alexandra, Cazacu Alexandra, Dumitru Violeta , Gheorghe Andreea, Ghiță Cristian, Grigore Elena, Hoinărescu Irina, Marin Horațiu, Munteanu Marina, Mănuță Monica, Păvăluc Loredana, Radu Elena Spiridon Luiza, Strîmbeanu Elena, Tofan Andreea, Tudor Mihaela, Văcaru Andrei, Zeca Luciana.

Descriere pe scurt

Proiectul DANUrB - "Danube Urban Brand: a regional network building through tourism and education to strengthen the Danube cultural identity and solidarity" s-a bazat pe un amplu parteneriat instituțional coordonat de Budapest University of Technology and Economics (BME), alături de un consorțiu format din 21 universități, institute de cercetare și organizații non-guvernamentale și societăți de turism din toată regiunea Dunării (între care: Slovak University of Technology în Bratislava, Vienna University of Technology, The Vienna Institute for Urban Sustainability (OIKODROM), Sofia Heritage Interpretation Center, Romanian Național Institute for Research and Development în Tourism (INCDT), Național Tourism Cluster "Bulgarian Guide" (NTC- BG), The Național Institute for Research and Development în Construction, Hungarian Contemporary Architecture Centre, University for Continuing Education - Danube University Krems, University of Belgrade, University of Novi Sad, precum și 18 municipalități locale și regionale aferente Dunării. Din zona României, au fost incluse ca studii de caz orașele : Giurgiu și Călărași.

Scopul principal al proiectului a fost crearea unei rețele spațio-culturale cuprinzătoare, o „promenadă culturală europeană” care să conecteze toate comunitățile de-a lungul Dunării, unificându-le într-un singur brand de destinație turistică, oferind rute tematice și posibilități de dezvoltare care pot crește numărul de vizitatori care și își pot prelungi șederea în regiune. Prin acțiuni variate – de la cercetare de teren, la strategii și acțiuni de reactivarea comunitară, proiectul a demonstrat că un brand urban comun al Dunării poate aduce simultan beneficii sociale și economice, ajutând la reechilibrarea sistemului. Cunoștințele și practicile internaționale au fost implementate în condițiile locale ale orașelor studiate, favorizând o mai strânsă cooperare transfrontalieră cu comunitățile și părțile interesate din micro-regiunile din cele 7 țări dunărene. Proiectul a realizat o strategie comună de cooperare bazată pe o abordare particularizată a mediului urban, Promenada Culturală a Dunării fiind baza de stimulare a dezvoltării turismului și a industriilor culturale.

Proiect co-finanțat din fonduri UE (ERDF și IPAIL): www.interreg-danube.eu/news-and-events/project-news/181

Rezultate

GIURGIU & CĂLĂRAȘI - STUDII DE CAZ

INTERREG_DANURB & DANURB+ (2017-2022) PLATFORMA DANURB
<https://danurb.eu/>

COLECTARE SI ANALIZĂ DE DATE

ACȚIUNI DE REACTIVARE URBANĂ

ANALIZA PATRIMONIULUI LOCAL- Giurgiu&Călărași

9 WORKSHOPURI STUDENȚEȘTI

LANDSCAPE

32 DE EXCURSII DE STUDIU în 6 țări

6 EXPOZIȚII DE PROIECTE

6 ARTICOLE ÎN CARTEA DANURB#1

ANALIZĂ TWIN CITIES

ÎNTĂLNIRI CU ACTORI LOCALI

BOOK ON THE UNEMPLOYED CULTURAL HERITAGE IN COMMUNITIES BY THE DANUBE

Titlul proiectului:
DANURB - Danube Urban Brand: A regional network building through tourism and education to strengthen the "Danube" cultural identity and solidarity
Anul: 2017-2019 (DANURB)

DANURB+ Danube Urban Brand: Building Regional and Local Resilience through the Valorization of Danube's Cultural Heritage
Anul: 2020-2022

Beneficiar:
 INTERREG Danube Transnational Programme
<https://www.interreg-danube.eu/>
 Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Locale
 Direcția Generală Cooperare Interregională și Reprezentanță

Șef de proiect (IAUM): Angelica Stan
Lider de consorțiu: Ballat Kadar (BME)

Colectiv de elaborare:
DANURB
 Mihaela Hărmanescu, Sorin Manea, Maria Enache, Mihaela Negulescu, Ana Opris, Gabriel Pascariu, Cerasella Cracliu, Cristina I. Enache, Claudiu Runceanu, Andreea Simion, Andreea Acasandru, Laura Tucan, Maria Bostenaru, Adrian Ciomangher.

DANURB+
 Marian Moiceanu, Mihaela Hărmanescu, Sorin Manea, Maria Enache, Vera Marin, Mihaela Negulescu, Claudiu Runceanu, Ioana Enache, Andra Panait, Justin Baroncea.

Colaboratori:
 Catalina Varzaru
 Florin Radulescu
 Ana Tatu
 Adrian Constantin
 Veronica Tanase

EXPOZIȚIE ITINERANTĂ - "Unfold Poem"

TABĂRĂ DESIGN & BUILT

PROIECTE STUDENȚEȘTI- SITURI-PILOT

CATALOG PROIECTE STUDENȚI

ANALIZĂ SHRINKING CITIES

PLAN STRATEGIC DE DEZVOLTARE

PLAN DE ACȚIUNE - CĂLĂRAȘI

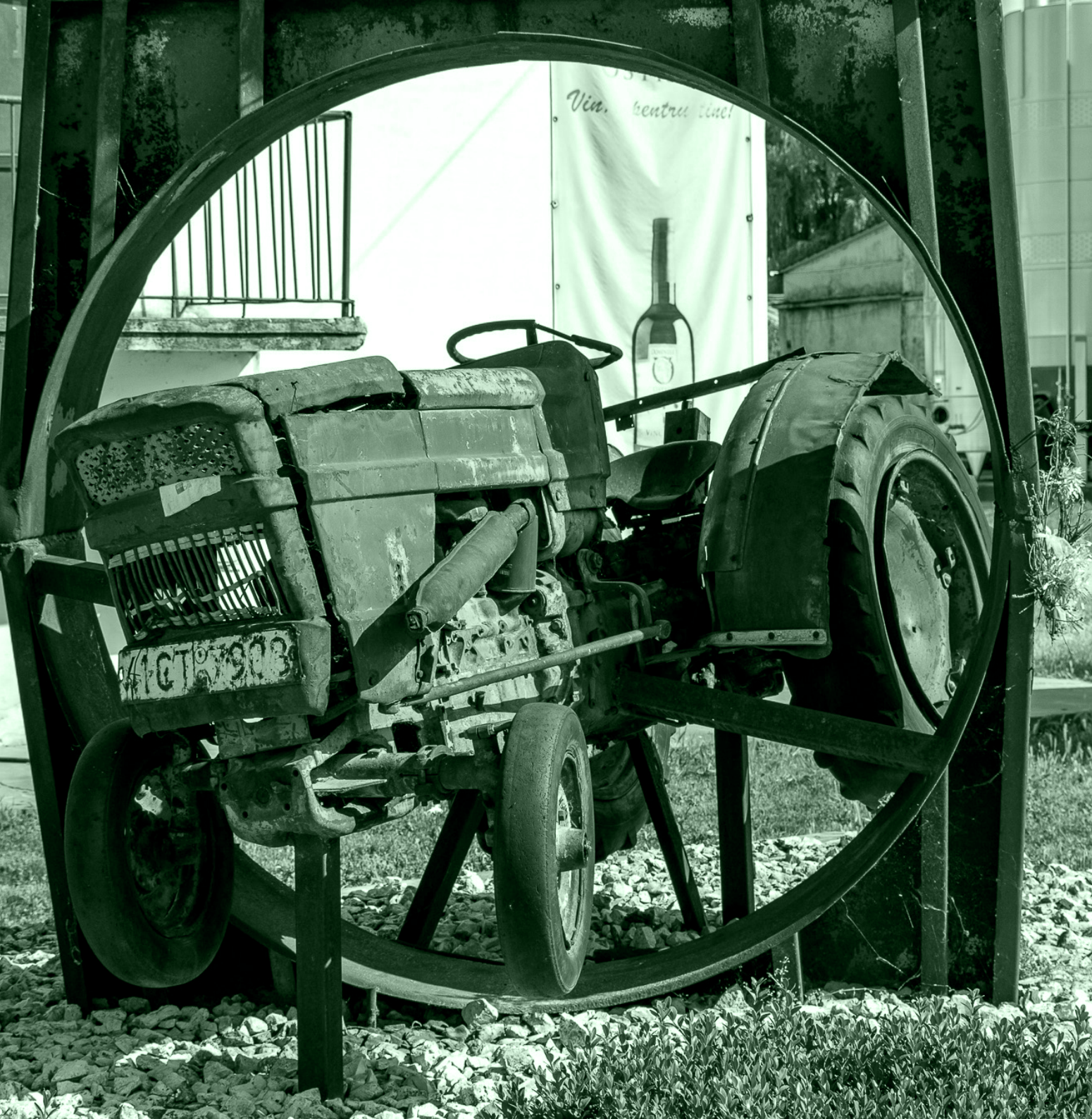
CONFERINȚĂ REGIONALĂ- București-Ruse

CONCURS DE FOTGRAFIE PENTRU ELEVI

FILM DOCUMENTAR

CONTRIBUȚII PENTRU ATLASUL DANURB

Proiectele DANURB și DANURB+ finanțate prin INTERREG DANUBE TRANSNATIONAL PROGRAMME au contribuit la valorizarea utilitatii reziliente a patrimoniului cultural și a resurselor din regiunile de-a lungul și de-a lăungul râului Danubiu. Proiectele au stimulat dezvoltarea unei conștințe internaționale formate din universități, centre de cercetare, ONG-uri și muncipalități ale orașelor, a identificat noi oportunități de atracție în localitățile aflate în contracție, activând patrimoniul cultural subutilizat, partajând și revitalizând identitatea culturală a Danubiuului. Activitățile proiectelor DANURB și DANURB+ vor continua creșterea unui brand al orașelor Danubiu, oferind oportunitatea unei mai bune munciri în turismul și dezvoltarea regiunii. Prin creșterea din teren, întâlnirile cu actorii locali, evenimentele și planificate în comunități, activitățile cu studenții, workshopurile, planurile de dezvoltare și de activități, și susținerea, prin acțiuni DANURB și proiecte documentare, se renaște creșterea și dezvoltarea patrimoniului cultural existent ca și în cazul Danubiuului, și prin creșterea raportului părtinilor interesați în cooperarea la nivel local și interregional, creșterea dezvoltării locale și a atractivității turistice internaționale. Proiectul DANURB are și piloni: Colectare, Instrumente de Planificare, Educație și Acțiune. DANURB și DANURB+ adoptă o abordare integrată, multidisciplinară, inter-regională în regiune, convențional merge în câmpul acțiunii locale din orașe, care sunt parteneri și utilizatori esențiali în proiecte. Rezultatele și proiectele locale în fluxurile și rețelele de colaborare și regiunile DANURB. Parteneriatul DANURB+ este condus de Universitatea de Tehnologie și Economie din Budapesta (HU), care acționează ca lider de proiect și este format din 11 consorțiu de 27 parteneri, între care și Universitatea de Arhitectură și Urbanism "Ion Minciu" din Rucșeni.

I.3. DANUBIAN_SMCs. Creative Danube: innovative teaching for inclusive development in small and medium-sized danubian cities

Link UAUIM : <https://www.uauim.ro/cercetare/danubian-smcs/>

Website proiect : <https://danubian-smcs.uauim.ro>

Beneficiar: Erasmus+ Actiunea K203 - Parteneriate strategice în domeniul universitar

Perioada: 2019-2022

Şef de proiect (UAUIM): Mihaela Hărmănescu

Echipa proiectului:

Angelica Stan– manager monitorizare si implementare

Sorin Manea– manager comunicare si deseminare

Dan Dună– responsabil financiar

Echipa de proiect & colaboratori activități de predare și învățare (UAUIM): Mihaela Negulescu, Marius Voica, Andra Panait, Cristina Măndrescu, Maria Enache, Justin Baroncea, Alexandru Calcatinge, Monica Amuza, Ioana Enache, Alina Stoica,

Studentii (UAUM): Diana Neagu, Maria Luca, Patricia Stan, Cristian Mormenschi, Maria Alexandra Ivănescu, Monica Amuza, Ioana Enache, Calea Silvia-Ioana, Zoheir-Alexandru Chakhachiro, Tania Bacale, Samuel Stancu, Antonia Panaitescu, Almond Edgar David Chismorie, Dan Ervin Ivanov, Martha Robanescu, Cristina Luca

Descriere pe scurt

Proiectul, finanțat prin programul Erasmus+ al Uniunii Europene, pleacă de la constatarea unui nivel crescut al discrepanțelor și divergențelor în dezvoltarea diferitelor regiuni ale Dunării, între care este pregnant dezechilibrul pe care îl cunosc orașele mici și mijlocii de pe traseul Dunării de Jos, acestea confruntându-se cu provocări legate de procesele de contracție urbană, îmbătrânirea populației, accesibilitatea deficitară, lipsa forței de muncă, pierderea identității locale și o industrie fluvială în declin. Mai mult, dezvoltarea lor spațială este caracterizată de procese de planificare incoerente și ne-participative care duc la irosirea resurselor naturale și umane și favorizează apariția problemelor de mediu.

Proiectul DANUBIAN_SMCs abordează aceste provocări într-un mod creativ, inovator și trans-disciplinar, bazându-se pe schimbul de cunoștințe și experiențe între actorii și instituțiile implicate, într-un prestigios consorțiu european format din: Universitatea de Arhitectură și Urbanism "Ion Mincu" din București – Romania (leader de proiect), Budapest University of Technology and Economics - Ungaria, Technical University of Wien - Austria, Univesity of Novisad - Serbia, University of Belgrad – Serbia, Danube University of Krems – Austria și Technical University- Slovacia. Proiectul se concentrează pe dezvoltarea și testarea de metodologii creative în educația universitară în domeniile urbanism, arhitectură și peisagistică, utilizând

instrumente noi de cercetare în abordarea problemelor de planificare spațială complexă, creând o bază de date și conexiuni necesare de co-interesare între orașele mici și mijlocii cu probleme similare din regiunea Dunării.

Proiectul DANUBIAN_SMCs a organizat :

- 3 ateliere intensive de predare – învățare în Austria, Serbia și România
- 2 ateliere de formare în Austria și Serbia
- 4 întâlniri trans-naționale
- 3 evenimente de multiplicare

Rezultate

1) Ghid metodologic de noi metode interdisciplinare de predare teoretică și practică pentru evaluarea orașelor mici și mijlocii situate în regiunea Dunării;

2) Raport de colectare a datelor de bune practici și cooperări transfrontaliere de predare/învățare în orașele mici și mijlocii de pe Dunăre, în vederea transferului de cunoaștere în educația continuă a studenților;

3) Modul didactic pentru predarea dezvoltării incluzive în orașele mici și mijlocii dunărene.

Pe termen lung, proiectul fundamentează crearea unui program masteral/ post-masteral interdisciplinar, destinat aprofundării problematicii dezvoltării incluzive a regiunii Dunării.

Erasmus+

DANUBIAN SMALL & MEDIUM CITIES

01

Methodological guidelines & new theoretical and practical methods of interdisciplinary teaching for assessing small and medium sized cities on Danube.

Coordinator: UAUIM

Erasmus+

DANUBIAN SMALL & MEDIUM CITIES

02

Report of data collection of good practices and teaching/ learning cross border cooperation on Danube SMCS, for transferring research and innovation in continuing education

Coordinator: BME

Erasmus+

DANUBIAN SMALL & MEDIUM CITIES

03

Teaching module framework for assessing the inclusive development of Danubian SMCS

Coordinator: STU

I.4. DANUrB+. Danube Urban Brand: Building Regional and Local Resilience through the Valorization of Danube's Cultural Heritage

https://www.interreg-danube.eu/approved-projects/danurb_plus

Beneficiar: INTERREG Danube Transnational Programme. Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice- Direcția Generală Cooperare Teritorială Europeană

Perioada: 2020-2022

Șef de proiect (UAUIM): Angelica Stan

Lider de consorțiu: Balint Kadar (BME)

Echipa de proiect (UAUIM): Mihaela Hărmănescu, Sorin Manea, Marian Moiceanu, Maria Enache, Mihaela Negulescu, Claudiu Runceanu, Ioana Enache.

Colaboratori:

Ana Opriș, Cătălina Vărzaru, Florin Rădulescu, Ana Tatu, Adrian Constantin Ionita, Veronica Tănase

Studenții (UAUM)

Andone Samuel, Cățoiu Mihnea, David Luiza, Deák Gabriella, Dulf Ioana, Duță Ioana, Ignătescu Mihai, Ilie Melissa, Ion Florentin, Mihalcea Violeta, Mirzac Denisa, Nedelea Daniel, Șimon Isabel, Thomas Dyane, Tomescu Elena

Descriere pe scurt

Parteneriatul DANUrB+ este condus de Universitatea de Tehnologie și Economie din Budapesta (BME), care acționează ca lider de proiect și este format dintr-un consorțiu de 17 parteneri, între care și Universitatea de Arhitectură și Urbanism "Ion Mincu" din București.

DANUrB+ a avut ca scop favorizarea utilizării reziliente a patrimoniului cultural și a resurselor din regiunile periferice și de frontieră ale Dunării, în special cele ale orașelor aflate în declin/contractie (shrinking). Proiectul a fost susținut de activitatea unui consorțiu internațional format din universități, centre cercetare, ONG-uri și municipalități ale orașelor, a identificat noi oportunități de atractivitate în localitățile aflate în contractie, descoperind și activând valori ne/sub/utilizate ale patrimoniului local. Acțiunile au fost orientate- ca și în proiectul anterior - către consolidarea identității culturale a Dunării, a unui „brand al orașelor Dunării” oferind oportunitatea unei mai bune monitorizări și dezvoltări a turismului local și regional. Prin cercetarea de teren, întâlnirile cu actorii locali, evenimentele planificate în comunități, activitățile cu studenții, tabere, workshopuri, planuri de dezvoltare și de

acțiune, diverse publicații, prin Atlasul DANUrB și filmul documentar, proiectul a condus la creșterea vizibilității patrimoniului cultural existent de-a lungul Dunării, și prin aceasta, la creșterea capacității părților interesate în cooperare la nivel local și interregional, creșterea potențialului de dezvoltare locală și a atractivității turistice regionale și internaționale.

Proiectul DANUrB+ are 4 piloni: Cercetare, Instrumente de Planificare, Educație și Acțiune.

DANUrB+ adoptă o abordare integrată, multidisciplinară, inter-regională, în rețea, consorțiul mergând către actorii locali din orașe, care sunt parteneri strategici asociați în proiect, incluzând valorile și proiectele locale în Platforma DANUrB, promovând rețeaua culturală a orașelor și regiunilor DANUrB prin film documentar, festivaluri, evenimente în comunități.

I.5. “Living Danube Limes”- Valorising cultural heritage and fostering sustainable tourism by LIVING the common heritage on the DANUBE LIMES as basis for a Cultural Route

<https://www.interreg-danube.eu/approved-projects/living-danube-limes>

Beneficiar: : INTERREG Danube Transnational Programme. Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice- Direcția Generală Cooperare Teritorială Europeană

Perioada: 2020-2022

Șef de proiect (UAUIM): AnaMaria Machedon

Partener coordonator: University for Continuing Education Krems, Danube University Krems, Austria

Partenerii proiectului:

Friedrich-Alexander University Erlangen - Germany, Paris-Lodron University of Salzburg - Austria, University of Architecture and Urbanism “Ion Mincu” Bucharest - Romania, National Tourism Cluster “Bulgarian Guide” - Bulgaria, Budapest University of Technology and Economics - Hungary, DAVINO Supplier, Tourism, Regional Development and Educational Limited Partnership - Hungary, Institute of Theoretical and Applied Mechanics, Czech Academy of Sciences – Czech Republic, Municipal Monument Preservation Institute Bratislava - Slovakia, Slovak University of Technology in Bratislava - Slovakia, Ludwig Boltzmann Institute for Archaeological Prospection and Virtual Archaeology - Austria, Centre for Heritage Interpretation - Bulgaria, Museum of National History and Archaeology Constanta - Romania, Association of Danube River Municipalities “Danube” - Bulgaria, Institute of Archaeology of Republic of Croatia – Croatia, National Institute for Research and Development in Tourism - Romania, Institute of Archaeology Belgrade - Serbia, University of Novi Sad, Faculty of Technical Sciences - Serbia, Orhei District Council – Republic of Moldova

Descriere pe scurt

Principalul obiectiv al proiectului este conectarea regiunii Dunării prin patrimoniul Roman. Proiectul susține conservarea patrimoniului prin conștientizarea valorii sale, respectând diversitatea și specificul local, Limesul Dunărean nefiind doar o graniță defensivă ci și o vastă zonă de schimburi comerciale. Proiectul susține nominalizarea pe lista Patrimoniului Mondial UNESCO a întregului Limes Dunărean, cu accent pe procesul de nominalizare din Croația, Serbia, România și Bulgaria. Un alt obiectiv este reprezentat de crearea bazelor pentru o viitoare Rută Culturală Europeană care să traverseze întreaga Regiune Dunăreană. Susținerea turismului ecologic și sustenabil prin strategii specific create pentru regiunea Limesului Dunărean este un alt obiectiv important al proiectului.

Rezultate

» o galeră romană din secolul al IV-lea d.C. a fost construită, folosind unelte specific romane. În timpul proiectului, ambarcațiunea a navigat de-a lungul Dunării în 2022, cu un echipaj internațional la bord, punând în evidență caracterul de liant al Limesului Dunărean. La sfârșitul proiectului, ambarcațiunea va fi pusă la dispoziția fiecărui sit pilot pentru o perioadă de un an, ca punct de atracție și motivație pentru viitoare investiții pe situl pilot.

» prin aplicarea unor tehnologii non invazive de măsurare s-au completat datele lipsă pentru situl pilot.

» aplicația Living Danube Limes a fost creată pentru a oferi acces la catalogul arheologic și istoric al regiunii Dunărene, care cuprinde informații din studii mai vechi dar și date noi, rezultate din activitatea de cercetare din timpul Proiectului.

» prin "Virtual" și "Augmented Reality" s-a reconstruit infrastructura originală a Limesului Dunărean din informațiile obținute prin relevările de pe siturile pilor, acestea fiind incluse în aplicația Living Danube Limes.

» S-a organizat un "Cluster" transnațional de muzee care susține prezentarea patrimoniului Roman din regiunea Dunării pentru a permite o mai bună vizibilitate și înțelegere a amplorii și importanței peisajului istoric, ca element legătura.

» Proiectul popularizează trecutul roman și posibilitatea de a-l face tangibil, stabilind 8 situri pilot naționale cu activități publice de tipul evenimentelor cu caracter istoric, ateliere de meșteșuguri istorice. Reconstrucția fizică pe siturile pilot completează reconstrucția virtuală și are ca scop dezvoltarea interesului și a unor proiecte și investiții viitoare

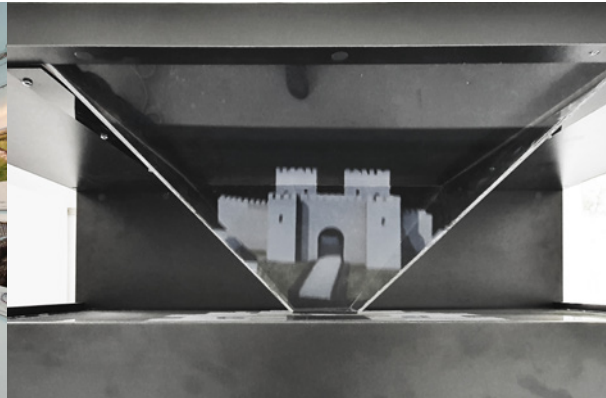
» S-au organizat și documentat workshop-uri pentru răspândirea meșteșugurilor și tehnicilor istorice.

» S-au realizat croaziere "living-history" din Germania până la Marea Neagră, cu grupuri internaționale ce au condus ambarcațiunea romană reconstruită. Ambarcațiunea și echipajul ei s-au oprit la fiecare sit pilot pentru a participa la festivaluri de istorie trăită (Living history), ce a permis o interacțiune largă cu publicul.

» S-a realizat conversia fostei grădinițe din Rasova în Muzeu de istorie, arheologie și etnografie.

» S-a realizat un catalog de intervenții non invazive și reversibile pentru siturile arheologice pentru sporirea vizibilității.

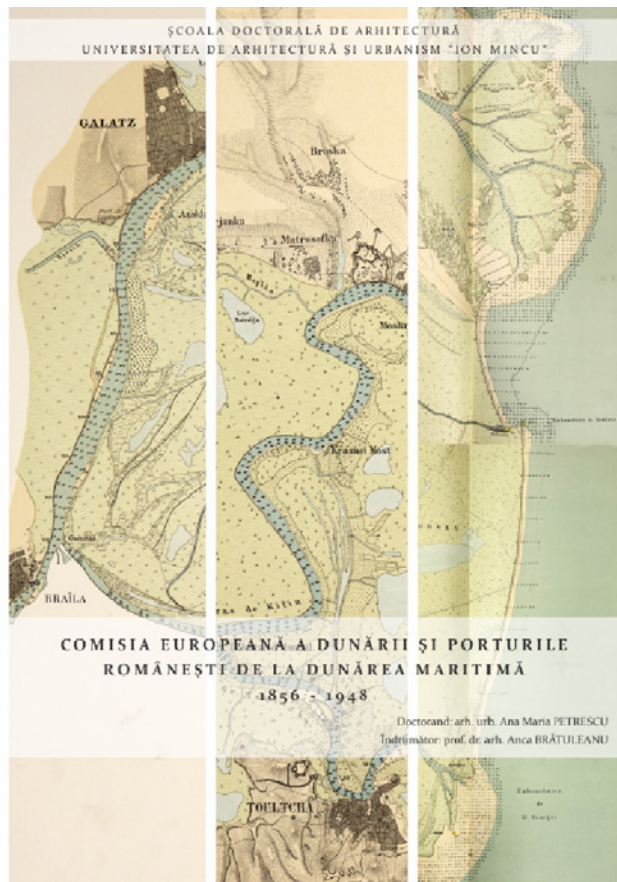
II. Cercetarea doctorală a Dunării în UAUIM. Teze de doctorat cu subiecte legate de Dunare, susținute în perioada 2012-2022 în UAUIM

II.1. Teze de doctorat în arhitectură

» **Ana Petrescu, 2020: Comisia europeana a Dunării și porturile românești de la Dunărea maritimă. 1856-1948**

Lucrarea se axează pe studiul dezvoltării orașelor-port dunărene din sectorul Brăila–Sulina, în perioada 1856-1948 și studiul urbanistic al porturilor, în calitatea lor de zone funcționale urbane și de motoare de dezvoltare ale economiei urbane locale și regionale. Prin identificarea elementelor val roase, caracteristice acestui tip de zonă funcțională, lucrarea poate reprezenta o bază pentru o mai bună fundamentare științifică a operațiunilor urbanistice care vizează zonele portuare și valorificarea statutului aparte al orașelor-port.

Cercetarea se realizează prin prisma influenței economice, politice și administrative a C.E.D. și a modului în care aceasta a contribuit la dezvoltare orașelor-port și a teritoriului aferent cursului de apă. În acest sens, în cadrul cercetării, se acordă o atenție deosebită modului în care prezența administrativă și activitatea constructivă a Comisiei Europene a Dunării pe teritoriul românesc a contribuit la dezvoltarea urbanistică, arhitecturală și economică a orașelor-port fluvio-maritime și a cursului navigabil al Dunării maritime.

COMISIA EUROPEANĂ A DUNĂRII ȘI PORTURILE ROMĂNEȘTI DE LA DUNĂREA MARITIMĂ, 1856-1948
Doctorand: arh. urb. Ana Maria PETRESCU
Îndrumător: prof. dr. arh. Anca BRĂTULEANU

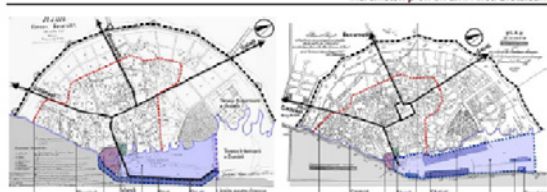

Fig. 15. Poziția Portului Brașova și a zonei porto-froniere în cadrul orașului, pe planul proiectului de sistematizare a orașului din 1830 (plan preluat de autor, Plan suport: Planul Orașului Brașova realizat de G. Riniev, 1830.)

Fig. 16. Poziția Portului Brașova în cadrul orașului, pe planul proiectului de sistematizare a orașului din 1834 (plan preluat de autor, Plan suport: Planul Orașului Brașova, realizat de R. de Bomoctzyn, 1834.)

Fig. 17. Poziția Portului Brașova în cadrul orașului, 1897 (plan preluat de autor, Plan suport: Planul urbei și portului Brașova, 1897, B.A.R. - C.S.D.H.F., nr. H1274-D.XXXVIII.22)

Fig. 18. Poziția portului Brașova în raport cu zona centrală, 1907 (plan preluat de autor, Plan suport: Planul Orașului Brașova, realizat de Nicolae T. Văloiu, 1907, B.A.R. - C.S.D.H.F., nr. H1274-D.XXXVIII.27)

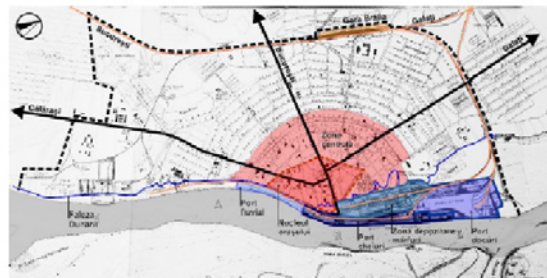

Fig. 19. Poziția portului Brașova în raport cu zona centrală, 1933 (plan preluat de autor, Plan suport: Planul Orașului Brașova, realizat de Nicolae T. Văloiu, 1933, Direcția Serviciului Hidraulic, D.J.G.A.N., Fond Colecția Planuri, Dosar nr. 493/1633)

În cadrul lucrării au fost definite 4 etape de evoluție a porturilor fluvio-maritime în perioada analizată.

Prima etapă de dezvoltare este reprezentată de apariția și dezvoltarea porturilor ca principalul nucleu de activități al unei așezări.

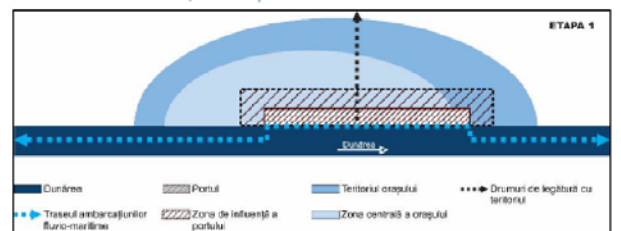

Fig. 23. Etapa 1 de dezvoltare a portului în raport cu orașul

A doua etapă este definită de extinderea zonei centrale a orașului și distanțarea acesteia față de port, în timp ce portul capătă un teritoriu mai bine definit, în care se efectuează lucrări de sistematizare pentru a acomoda traficul fluvial crescut.

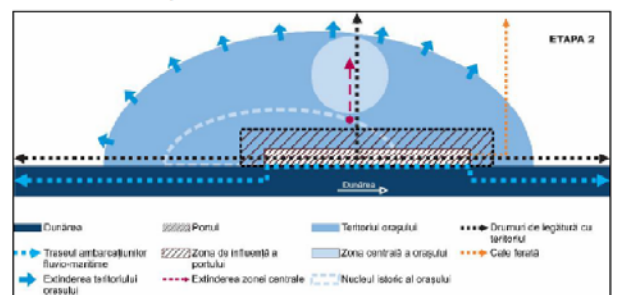

Fig. 24. Etapa 2 de dezvoltare a portului în raport cu orașul

În cea de-a treia etapă începe o relocare a activităților portuare către exteriorul orașului și de extindere a suprafeței teritoriului portului pentru a găzdui structuri portuare din ce în ce mai complexe; Concomitent distanța dintre port și zona centrală se mărește, prin dezvoltarea zonei centrale în direcția opusă portului.

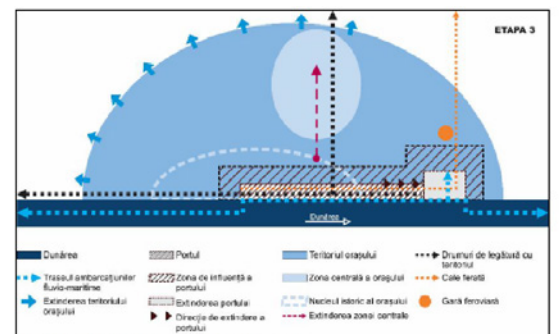

Fig. 25. Etapa 3 de dezvoltare a portului în raport cu orașul

A patra etapă de dezvoltare a porturilor este marcată de o creștere a activităților industriale și de amplasare a acestora în vecinătatea portului și a frontului la apă pentru a putea accesa porturile industriale noi formate, menite să transporte materii prime și mărfuri luate.

Cele patru etape de evoluție a porturilor în raportul cu orașele și zonele de influență au fost materializate în cadrul a patru scheme de evoluție.

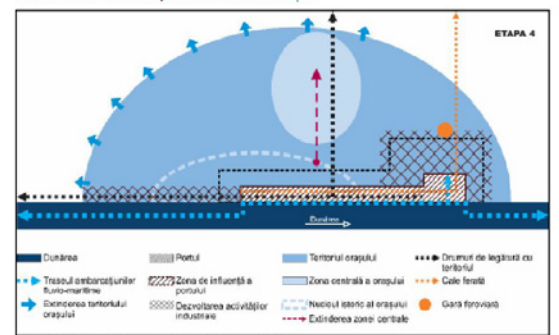

Fig. 26. Etapa 4 de dezvoltare a portului în raport cu orașul

Principalele teme și direcții de cercetare urmărite în cadrul prezentei lucrări sunt următoarele:

- Comisiile fluviale și regimul fluviilor internaționale: principiile liberei navigații fluviale în perioada modernă, contextul politic și economic care a făcut posibil acest lucru, marile lucrări de sistematizare a cursurilor de apă la nivel european și mondial, inclusiv a fluviului Dunărea și crearea unei rețele de transport fluvial la nivel european
- Comisia Europeană a Dunării: studiul critic al contextului politic al înființării și al evoluției legislative și administrative prin intermediul tratatelor și conferințelor internaționale, în paralel cu alte comisii dunărene concomitente acesteia
- Contribuțiile Comisiei Europene a Dunării în dezvoltarea teritoriului prin studierea lucrărilor hidrotehnice efectuate în lungul Dunării maritime și transformările spațiale generate de aceste lucrări, a fondului construit realizat în sprijinul fluidizării navigației, a proprietăților deținute în principalele orașe-port și punctual pe sectorul Brăila-Sulina și a implicării sociale în creșterea calității vieții angajaților acesteia
- Ierarhizarea și clasificarea orașelor-port de pe sectorul Brăila – Sulina în raport cu prezența Comisiei Europene a Dunării pe teritoriul românesc
- Clasificarea porturilor românești adiacente Dunării maritime în funcție de o serie de parametri identificați în cadrul cercetării ca fiind relevanți din punct de urbanistic, economic, geografic și tehnic
- Caracteristicile morfo-tipologice ale porturilor fluvio-maritime în perioada modernă și gruparea elementelor componente în funcție de utilitate
- Dezvoltarea bidirecțională a infrastructurii portuare și a activităților comerciale din porturi în corelare cu evoluția orașelor-port; studiul urbanistic al porturilor în calitatea lor de zone funcționale urbane și studiul componentelor teritoriilor porturilor în raport cu poziția ocupată în ierarhia orașelor-port.

Mai mult din rezumatul tezei :

https://www.uauim.ro/f/doctorat/sustineri_teze/Ana_PETRESCU_CED_si_porturi__fluvio-maritime_Rezumat.pdf

» **Katia Moldoveanu, 2012: Arhitectura preistorică. Mileniile VII-IV a. Chr. la Dunărea de Jos**

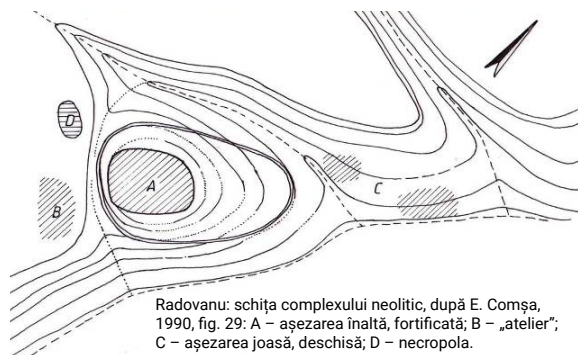
Încă de la începutul cercetărilor arheologice din perioada interbelică, în siturile neolitice au apărut dovezi ale existenței unor construcții vechi de câteva mii de ani, ridicate în principal din lut și lemn, care au fost interpretate în general ca fiind locuințe. Pe măsură ce cercetările avansau, erau descoperite tot mai multe detalii legate de locuințele și așezările neolitice, sub aspectul tehnicilor de construcție, amenajărilor sau organizării interne.

La început, arheologii au tratat problema acestor construcții în contextul civilizației neolitice, prioritară fiind definirea noilor culturi arheologice, ordonate într-o schemă cronologică, în condițiile absenței surselor scrise. Astfel, într-o primă etapă, locuințele nu au avut parte de o analiză detaliată din punct de vedere arhitectural, atenția arheologilor concentrându-se de obicei asupra inventarului mobil (ceramica în special). Ulterior, au apărut diverse încercări de reconstituire ale acestor locuințe, inspirate în mare măsură din arhitectura tradițională. Unele dintre ele, puțin numeroase, sunt rezultatul colaborării dintre arhitecți și arheologi.

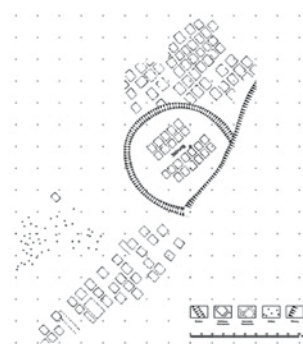
Imaginea arhitecturii neo-eneolitice a avut astfel de suferit, fiind adesea asociată cu o „arhitectură primitivă”. Cercetările făcute în ultimele decenii au dovedit însă existența unei arhitecturi cu caracter complex la nivelul mileniilor VII-IV a. Chr., cu o organizare riguroasă a așezărilor după un plan prestabilit și cu construcții cu mai multe camere sau chiar cu etaj. Au putut fi identificate totodată și unele diferențieri funcționale, respectiv o arhitectură cu caracter defensiv (sisteme de fortificații) sau de cult (sanctuale).

Obiectivul principal al lucrării îl reprezintă sistematizarea informațiilor existente despre arhitectura neolitică, completat cu o analiză spațială a așezărilor și o analiză detaliată din punct de vedere arhitectural a construcțiilor neolitice descoperite până acum la Dunărea de Jos. Această analiză cuprinde mai multe paliere, pornind de la nivelul așezărilor (tipologie, organizare spațială, sisteme de delimitare și protejare), la cel al construcțiilor (tipuri, tehnici și materiale de construcții) și în fine, la cel al amenajărilor interioare.

Zona asupra căreia ne-am concentrat atenția este cea a Dunării de Jos, care cuprinde în linii mari sudul României și nordul Bulgariei, unde s-a dezvoltat o civilizație neolitică originală. În încercarea de a realiza o imagine de ansamblu asupra arhitecturii neo-eneolitice, am recurs spre comparație și la informații din

Radovanu: schița complexului neolitic, după E. Comșa, 1990, fig. 29: A – așezarea înaltă, fortificată; B – „atelier”; C – așezarea joasă, deschisă; D – necropola.

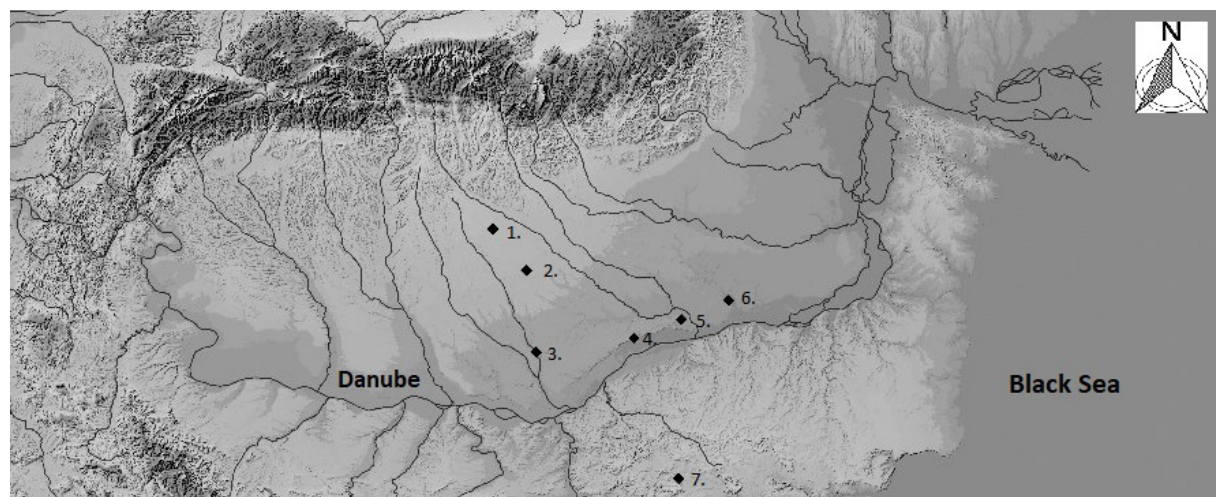

Pietrele: Planul ipotetic al așezării conform rezultatelor măsurărilor geomagnetice, după Toderaș et alii 2009, pl. III/2.

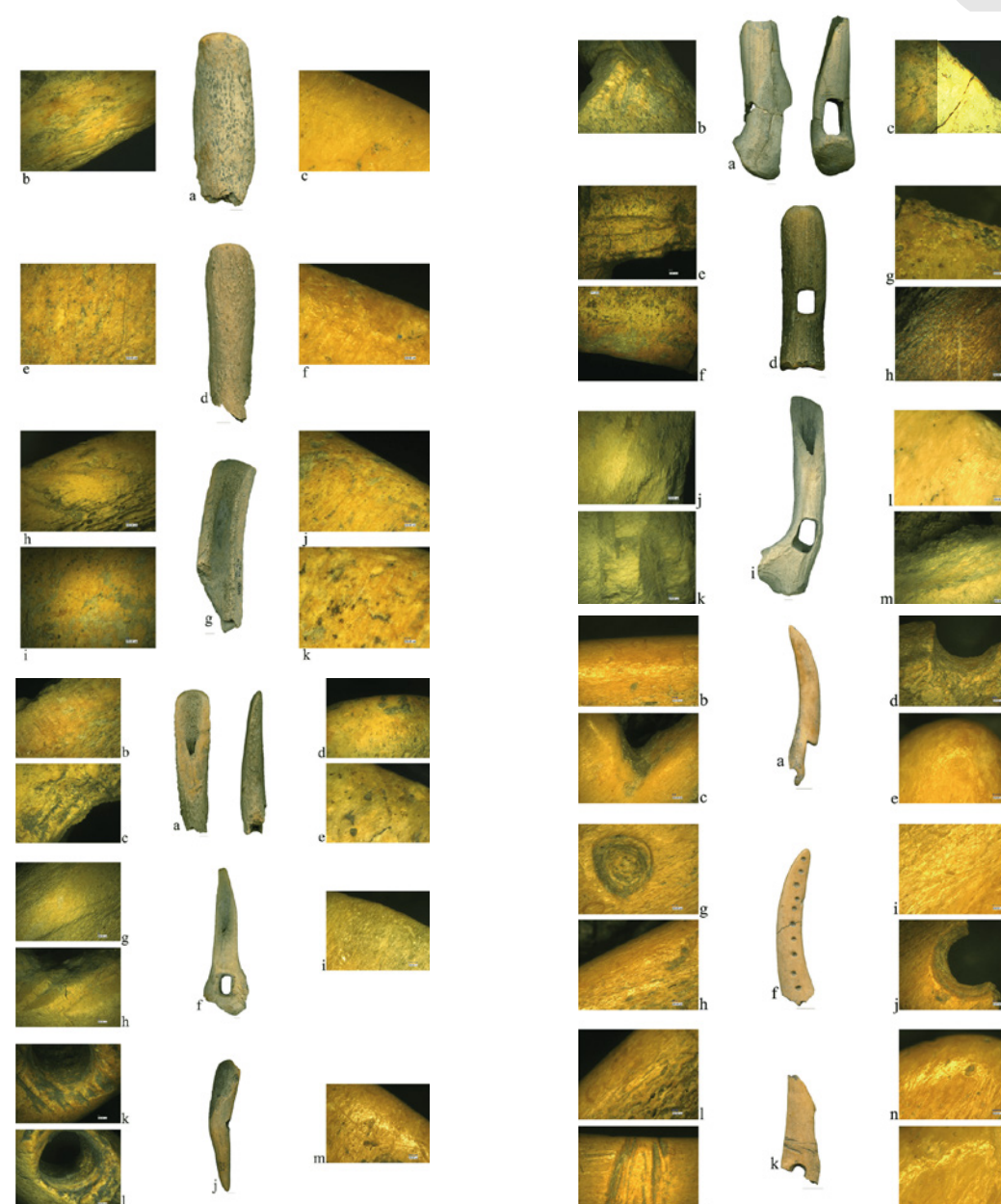
Localizarea siturilor de la Vitănești, 1. Vitănești – Măgurice / așezarea de tip tell; 2. Vitănești II / locuirea exterioară tellului.

Călărași - Radovanu: vedere generală dinspre vest a complexului, după E. Comșa, 1990, fig. 37.

Harta principalelor situri din sudul României menționate în text. 1. Teiu; 2. Vătași; 3. Vitănești; 4. Pietrele; 5. Radovanu; 6. Sultana; 7. Podgorica.

Assembling Raw Materials, Techniques and Artifacts: Antler Industry from the Chalcolithic Settlement of Vitănești-Măgurice (Romania)

mai multe zone geografice, începând cu Orientul Apropiat, considerată zona de origine a neoliticului, mergând până în estul Ucrainei și Dunărea Mijlocie.

Pentru fiecare nivel de analiză am putut beneficia și de experiența directă a cercetărilor de teren efectuate în situri arheologice din sudul României, din județe precum Teleorman, Călărași, Olt, Buzău etc. Spre exemplu, experiența acumulată în cursul cercetărilor din așezarea tell de la Vitănești, jud. Teleorman, unde a fost recent finalizată cercetarea ultimului nivel de locuire, s-a dovedit de un real folos în înțelegerea unor aspecte legate de organizarea spațiului interior al așezării sau de modul de construcție și conservare al caselor.

Cercetarea de teren a însemnat și înregistrarea pentru anumite zone (jud. Teleorman, Călărași) a unor exemple de arhitectură tradițională, ce pot constitui analogii pentru arhitectura neolitică. Totodată, vizitele la muzeele satului din București, Sibiu, Golești, Rm. Vâlcea, etc au vizat aprofundarea cunoștințelor legate de materialele și tehnicile de construcții tradiționale.

Exemplele alese, atât în cazul așezărilor, cât și al construcțiilor se referă în general la cazurile în care au fost publicate seturi complete de informații. Astfel, în cazul așezărilor au fost alese în primul rând cele cercetate integral și pentru care au fost publicate planuri, pentru a putea permite o analiză asupra organizării spațiului interior. De asemenea, în cazul construcțiilor, au fost alese acele exemple care au furnizat date complete privind tipul, modul de construcție și funcția.

O dificultate majoră în realizarea acestei teze a constituit-o inegalitatea privind informațiile asupra construcțiilor neolitice, fapt datorat atât condițiilor de conservare în general precare (vorbit despre o arhitectură din lut și lemn, cu o vechime de până la 8000 de ani), precum și datorită publicării, de multe ori sumare, a detaliilor legate de arhitectură.

Mai mult din rezumatul tezei :

https://www.uauim.ro/f/doctorat/sustineri_teze/rezumate/Katia_Moldoveanu.doc

II.2. Teze de doctorat în urbanism

» **Dragoș Horia Buhociu, 2012: Problematika urbanistică a dezvoltării frontului la apă urban în orașul-port contemporan. Un suport teoretic privind sistemul urban Brăila - Galați**

Termenul port derivă din latinul portus, care înseamnă poartă. Porturile sunt zone de interfață între două tipuri de domenii de transport de marfă sau pasageri - domeniul terestru și domeniul maritim. Porturile s-au dezvoltat legate direct de apă, motiv pentru care, din punct de vedere istoric, cea mai importantă caracteristică a lor este accesul facil la un corp de apă navigabil (canal, râu, lac, mare, ocean). De-a lungul timpului, porturile s-au dezvoltat continuu pentru a oferi servicii specifice pentru nave (dane, docuri, canale, reparații etc.) și servicii specifice pentru mărfuri (depozitare, acces la alte sisteme de distribuție etc.)

Pentru problematica studiului curent, se consideră că localizarea specifică a portului propriu-zis, în orașul-port, este explicită în zonele portuare. Zonele portuare au fost prin tradiție componente esențiale ale orașelor-port și s-au dezvoltat de obicei în imediata apropiere a centrului orașului, concentrând funcțiunile economice și de transport. Orașele-port sunt, prin intermediul zonelor portuare, componente esențiale ale oricărui lanț de distribuție (local, regional sau global), ca puncte de convergență ale sistemelor de transport terestru și maritim, care îi definesc zona de influență în teritoriu.

Fronturile la apă urbane sunt acele porțiuni ale orașului-port care comunică fizic, în mod direct, cu apa, formând o interfață între sistemul local antropocentric (orașul-port) și sistemele naturale acvatice (canal, râu, lac, mare sau ocean) din vecinătatea imediată. Delimitarea geografică este diferită în fiecare caz, pentru că frontul la apă cuprinde zone din toate cele trei forme de organizare spațială (uscat, țărnam și apă) în proporție variabilă, în funcție de topografia terenului, de funcțiunea urbană dominată și de percepția apei în accepțiunea locală colectivă.

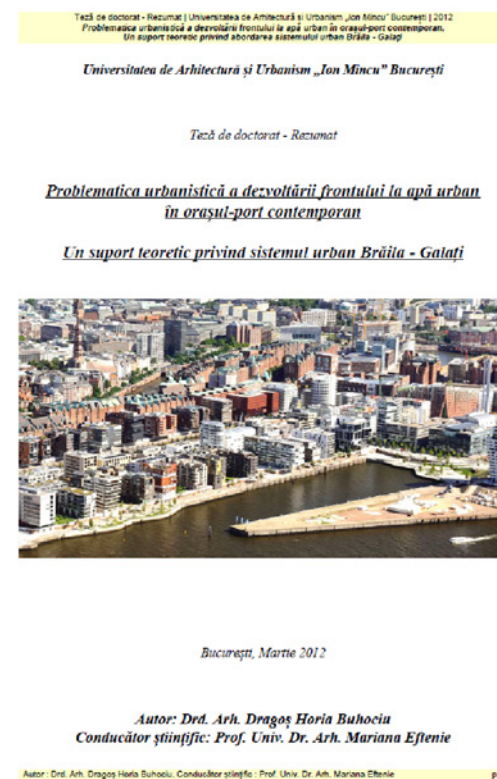
Frontul la apă urban nu reprezintă o limită între două sisteme, ci o suprafață de teren, un teritoriu al orașului-port aflat în contact cu un corp de apă major; din acest punct de vedere, studiul prezent definește frontul la apă urban ca un subsistem al orașului-port. Într-o exemplificare simplificată, pur geometrică, se consideră că frontul la apă urban este o fâșie de teren de-a lungul apei, definită prin lungime și lățime. În acest sens, lungimea frontului la apă urban este chiar lungimea corpului de apă la contactul direct cu orașul-port, iar lățimea (sau adâncimea) frontului la apă urban reprezintă nivelul de penetrație în orașul-port, exprimat de influența apei. Deși lățimea variază, se consideră că limita către orașul-port a frontului la apă urban este dată de limita de vizibilitate directă a apei.

În sensul cercetării din lucrarea de față, frontul la apă urban (urban waterfront) este o noțiune de origine anglo-saxonă, care delimitează în principiu porțiunea de teren urban de la marginea unei ape. Deși apariția pe harta cercetării a acestei noțiuni este datorată experimentelor urbane reușite din America de Nord, există numeroase alte echipe de studiu importante la nivel global. Pentru a expune modul în care frontul la apă (urban) este recunoscut în comunitatea planificatorilor urbani, s-au selectat mai jos câteva definiții care oferă o imagine relevantă asupra acestuia.

Demersul de cercetare are ca scop extragerea, prin analiza aplicată, a elementelor care definesc dezvoltarea fronturilor la apă urbane în orașul port contemporan. Pentru a stabili cu exactitate întinderea lucrării de cercetare, este necesară identificarea clară a obiectului studiului (fronturile la apă urbane), prin:

- alegerea orașelor-port
- alegerea perioadei istorice
- alegerea fronturilor la apă urbane

Evidența faptului că dezvoltarea frontului la apă urban progresaază ne-linear (în salturi) și că deseori mărește inechitățile sociale sugerează scepticism privind sensul modern al dezvoltării urbane, în sensul în care acesta implică necondiționat îmbunătățiri față de trecut. Paradigmele politice moderne, mai ales neoliberalismul, nu sunt un panaceu universal, pentru că își au originea în era industrială timpurie, care

acum aparține etapei incipiente a dezvoltării frontului la apă urban. De aceea, este important să trecem dincolo de discursul public al actorilor implicați, pentru analiza datelor obiective ale operațiunilor urbane actuale, în comparație cu cele trecute. Contextul și resursele s-au schimbat radical de la începutul crizei globale din 2007/ 2008, atât în Europa cât și în America, iar dezvoltarea urbană la inițiativă exclusiv privată este acum de domeniul trecutului. În multe cazuri statul a trebuit să își reafirme rolul de lider în investiții și dezvoltare, ceea ce conduce inevitabil la modificarea strategiei de planificare urbană.

O altă provocare importantă pentru frontul la apă urban este relaționarea domeniilor științifice și sociale, care se ramifică în două problematice. În primul rând, este vorba de dinamica implicațiilor de mediu ale fronturilor la apă din orașele-port post-industriale, ca și ale modelelor de dezvoltare care le-au transformat; în al doilea rând, este vorba de posibilitatea asigurării durabilității fronturilor la apă urbane, menținându-le în același timp echitabile din punct de vedere social și viabile din punct de vedere economic.

III. 20 de propuneri de cercetare doctorală legată de Dunăre

Nr. crt	Descriere tematică
1	Abordări integrate pentru îmbunătățirea utilizării durabile a patrimoniului cultural transfrontalier
2	Abordări în rețea a dotărilor publice în regiuni transfrontaliere
3	Cercetarea influenței istorice a prezentei CED pentru spațiul urban al orașelor dunărene
4	Mobilitatea și accesibilitatea spațiului dunărean; potențialul pentru mobilitate verde
5	Tehnici tradiționale de construcție și integrarea lor în produse de turism durabil în regiunile Dunării
6	Spațiul urban confruntat cu necesitatea dezvoltării pieței forței de muncă transfrontaliere
7	Rețele teritoriale în spațiul dunărean, disparități și soluții pentru re-echilibrare
8	Morfologia evolutivă a țesuturilor urbane ale orașelor mici și mijlocii dunărene
9	Management inovativ și de colaborare al siturilor Natura 2000 din zona de frontieră a Dunării
10	Programe educaționale de nivel master+ privind subiectul orașelor mici și mijlocii dunărene
11	Peisajul dunărean transfrontalier: de la teorie la verificarea vitalității și sustenabilității lui

12	Tipologii arhitecturale si tehnici de construcție specifice regiunii Dunării de jos/ comparative
13	Strategii de arhitectura peisajului in zonele de front urban in orașele mici si mijlocii
14	Cercetarea arhitecturii bizantine în regiunea balcanică a Dunării
15	Valorificarea turistica a siturilor arheologice de pe cuprinsul teritoriului dunărean
16	Dialogul marilor metropole în spațiul dunărean (Viena, Bratislava, Belgrad, Budapesta) si impactul asupra dezvoltarii sustenabile a bazinului
17	Utilizarea patrimoniului cultural al Dunării în proiecte educaționale trans-generaționale
18	Industrializare- dezindustrializare- re-industrializare in orașele mici si mijlocii din bazinul Dunării
19	Podurile Dunării. Studiu monografic documentar si relevanta lor pentru dezvoltarea orașelor
20	Arhitectura vernaculara in spațiul danubian

